

Základní škola praktická Halenkov

VY_32_INOVACE_01_03_09

SPISOVNÝ A NESPISOVNÝ ČESKÝ JAZYK

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Číslo projektu	CZ.1.07/1.4.00/21.3185
Klíčová aktivita	III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Zařazení učiva v rámci ŠVP	Český jazyk 9. roč.
Ověřeno	12. 4. 2013
Název DUMu	Spisovný a nespisovný český jazyk
Anotace	Žáci opakují a upevňují své znalosti o spisovném ČJ
Autor	Mgr. Pavel Krůžela
Očekávaný výstup	Ověření a upevnění vědomostí o spisovném ČJ
Druh učebního materiálu	Pracovní list
Použitý zdroj	

Opakování spisovného a nespisovného ČJ – český jazyk 9. roč. ZŠ praktická

Jméno:.....

- V každé větě najdi a vypiš jedno nespisovné slovo a vedle něj napiš spisovné:

Opraváři byli s prací brzy hotovi. Venkovské děcka už neběhají bosky jako dříve. Sousedům už zase zdrhnul pes. Bráchovi spolužáci nás často navštěvují. Skákal po třídě jako žaba. Přestěhovali jsme se do velkého baráku. Čuměl na mě jak z jara. Z vejletu jsme se vrátili až pozdě večer. Moje ségra je o pět let mladší než já. Autobus vodjel se zpožděním. Ve chlívků chováme nové prasa. Celou cestu do školy jsme museli zdrhat. Dnes nemáme ve škole matiku.

- Přepiš následující věty do spisovné češtiny:

- Bel jedný ševc, a ten měl takový nózo, že se nemohl svém řemeslem ani vyževit' ani svy senke vychovat'.
- Bul jeden král a měl ceru, a von ji nemoh žádněj rozesmít', vona bula dycky smutná.
- Tak potom oni poudali, že im mosím okázat' ešče jeden kús.

➤ Pokus se přeložit následující valašské výrazy do češtiny:

- šporhelt –
- rozkřápat' –
- mašík –
- rožnút' –
- ogar –
- roba –
- klécat' –
- kelňa –
- včil –
- drvo –
- chrást –
- klúč –
- laterňa –
- obrychtovaný –

➤ Přečti si obě dvě lidové písničky, jejich texty porovnej a najdi rozdíly:

Koulelo se, koulelo

Koulelo se koulelo,
červené jablíčko,
komu ty se dostaneš,
má zlatá Ančičko?

Koulely se, koulely,
dvě na proti sobě,
komu bych se dostala,
než můj milej k tobě.

Kúlalo sa, kúlalo

Kúlalo sa, kúlalo,
červené jablečko,
komu ty sa dostaneš,
moja galánečko?

Kúlaly sa, kúlaly,
dvě naprotiv sobě,
komu bych sa dostala,
leda milý tobě.

- Napiš některé valašské výrazy, které znáš ty sám (používají je například rodiče, prarodiče apod.), ale také jejich spisovnou variantu: